

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti,

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr.4 de gardă din 21 mai 1944, în cauza penală în privința lui

*Cojucari Feodor xxxx, născut în anul xxxx,
originar din xxxx.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei nr.4 de gardă din 21 mai 1944, Cojucari Feodor a fost condamnat în baza art.58-1 „b” Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 3 ani.

2. Potrivit sentinței, Cojucari Feodor a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, în decembrie 1943, fiind eliberat din lagărul pentru prizonierii militari și, întorcându-se la baștină în orașul Chișinău, teritoriul temporar ocupat de trupele româno-germane a fost recrutat de către jandarmeria română ca agent secret. Totodată, inculpatul a fost implicat în identificarea persoanelor nemulțumite de regimul instaurat de autoritățile de ocupație.

În ședința de judecată, inculpatul Cojucari Feodor și-a recunoscut parțial vinovăția în cele incriminate și a declarat că, exercitându-și serviciul militar în armata roșie, în anul 1942 a fost luat în captivitate de către inamic și internat în lagărul pentru prizonierii militari. În decembrie 1943, după eliberare din lagăr, revenind acasă, pe teritoriul, la acel moment, temporar ocupat de armata română, a fost recrutat de către jandarmeria română ca agent secret și implicat în activități de spionaj. A mai declarat că, regretă că a dat acordul să colaboreze cu jandarmeria română, susținând că nu intenționa să îndeplinească misiuni de spionaj. Inculpatul a susținut că de a nu a executa indicațiile jandarmilor români, îndată ce a fost racolat, a plecat din orașul Chișinău la rudele sale, unde s-a aflat până la venirea armatei roșii.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr.4 de gardă din 21 mai 1944, cu încetarea procesului

penal și reabilitarea condamnatului, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, adjunctul Procurorului General invocă faptul că probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului Cojucari Feodor în baza art.58-1 „b” Cod penal al RSFSR, adică pentru trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul prin acțiunile lui a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS așa cum prevede dispoziția art.58-1 „b” Cod penal al RSFSR.

A mai menționat recurentul că instanța de judecată a încălcat dreptul la apărare al inculpatului, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea acestuia era obligatorie.

Astfel, condamnarea lui Cojucari Feodor, pentru trădare de patrie, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Articolul 6 alin.(1) pct.44) Cod de procedură penală, stipulează că prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Potrivit prevederilor art.3 lit. a) al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vigoare de la 30 septembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „*pentru trădare de patrie*”.

Astfel, hotărârea de condamnare a lui Cojucari Feodor, pentru trădare de patrie este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

Astfel, potrivit dispozițiilor art.3 lit. a) din Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Cojucari Feodor urmează a fi reabilitat.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile de condamnare a lui Cojucari Feodor, pentru trădare de patrie, ca fiind afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Reieșind din cele menționate și potrivit prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a

interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Cojucari Feodor, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și reabilitarea lui.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), art.453 alin.(1), art. 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al armatei nr. 4 de gardă din 21 mai 1944, în privința lui *Cojucari Feodor xxxx*, condamnat în baza art.58-1 „b” Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 februarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico